

«Бібліотечні ресурси з авіації: вивчення, розкриття і популяризація фонду»

Науково-технічна бібліотека Національного університету
«Львівська політехніка»

Головна бібліотекарка, к.і.н. Ірина Франків

Тема: «Наукові школи Львівської політехніки»

Мета: збереження унікальних наукових праць і забезпечення доступу до цінних джерел інформації.

- Джерелознавчі дослідження;
- Організація роботи з фондом рідкісної книги;
- Популяризація наукової спадщини в контексті авіаційної тематики.

Список публікацій

Weigel K. Wykreślne wyrównanie przy trygonometrycznym oznaczeniu punktów przez wcinanie / K. Weigel // Czasopismo Techniczne. – 1910. – Rocznik 28, № 11. – S. 156–160 ; № 12. – S. 165–170 ; № 13. – S. 178–183 ; № 14. – S. 194–195. – Bibliogr.

Weigel K. Śp. inż. Seweryn Widt : wspomnienie pośmiertne / K. Weigel // Czasopismo Techniczne. – 1912. – Rocznik 30, № 9. – S. 117–118.

Weigel K. Zasady przeprowadzenia pomiaru krajów z szczególnem uwzględnieniem pomiaru Polski / K. Weigel // Czasopismo Techniczne. – 1918. – Rocznik 36, № 13/14. – S. 137–145 ; № 15. – S. 149–152.

Weigel K. Uwagi dotyczące sieci triangulacyjnych, wyrównywanych metodą spostrzeżeń zawarunkowanych / K. Weigel // Czasopismo Techniczne. – 1923. – Rocznik 41, № 23. 333–337.

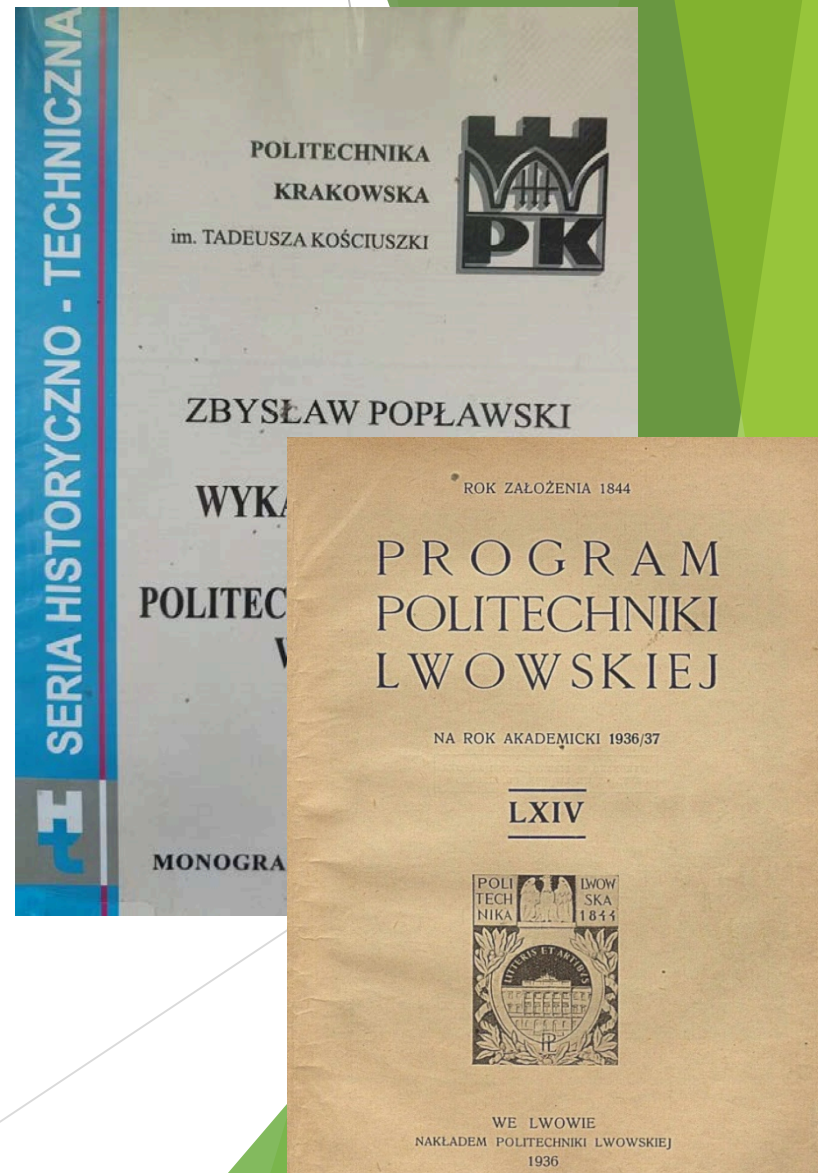

Бібліографічний реєстр «Вчені Львівської політехніки та їх друкована спадщина у фонді НТБ (1844–1939)»

Систематизація наукових публікацій досягнень викладачів і дослідників.

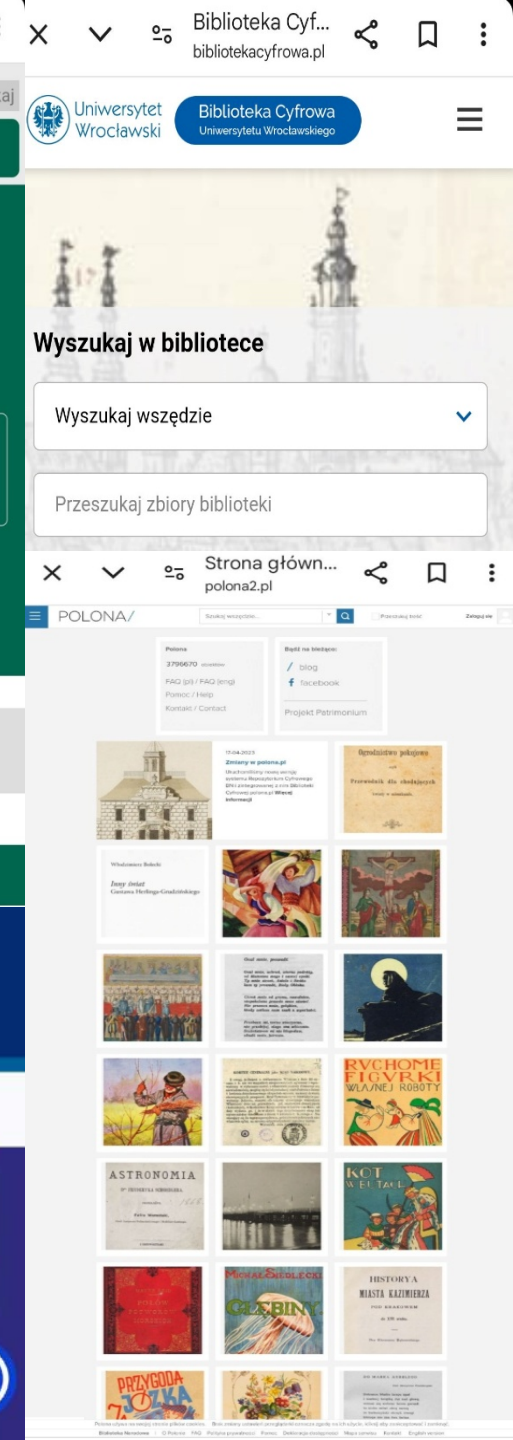
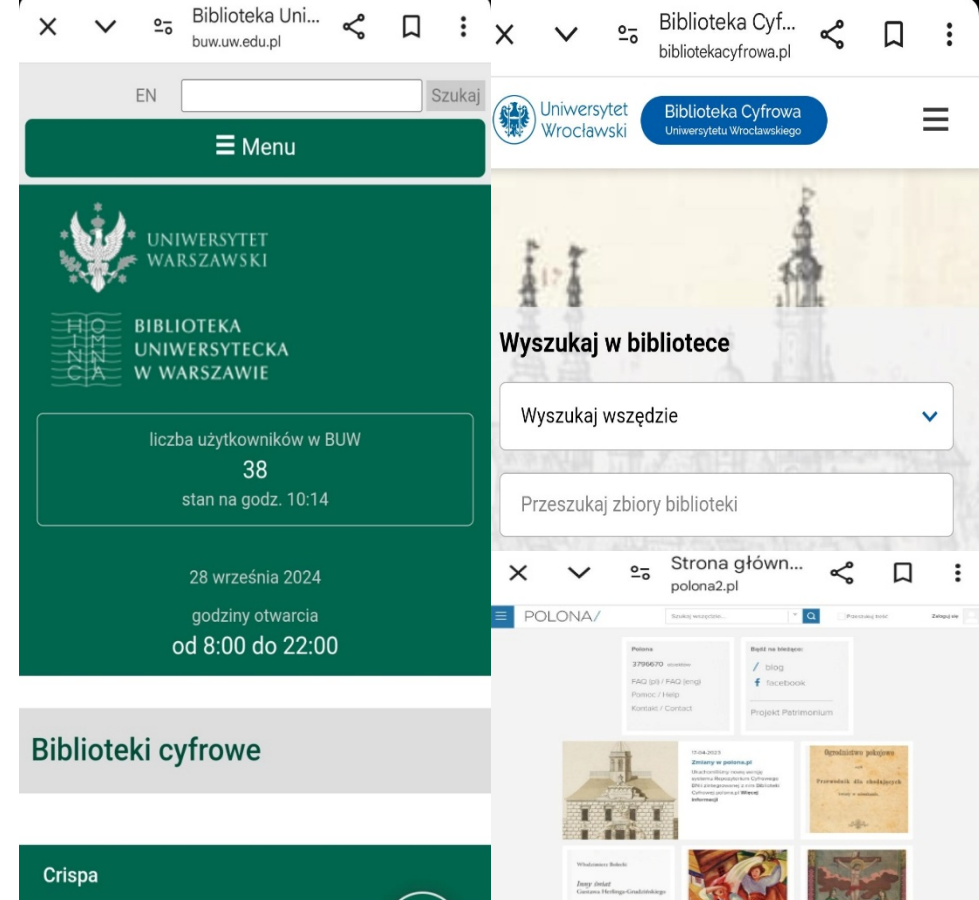
► Program Szkoły Politechnicznej we Lwowie na rok naukowy 1920/21 – Program Politechniki Lwowskiej na rok akademicki 1939/40. Lwów, 1920–1939. T. 48–67.

► Wykaz pracowników naukowych Politechniki Lwowskiej w latach 1844–1945. Kraków : Politechnika Krakowska im. T. Kościuszki, 1994. 222 s.

Використання Інтернет Джерел

- ▶ **Polona:** Цифрова бібліотека Національної бібліотеки Польщі.
- ▶ **Biblioteka Cyfrowa Uniwersytetu Warszawskiego:** Цифрова бібліотека Варшавського університету з доступом до наукових і культурних документів.
- ▶ **Biblioteka Cyfrowa Politechniki Wrocławskiej:** Бібліотека Вроцлавської політехніки з науковими публікаціями та дисертаціями.
- ▶ **Digital Library of the University of Gdańsk:** Цифрова бібліотека з книгами і статтями з університету Гданська.

Біографічні словники

Who's Who in Engineering - довідник або база даних, яка містить інформацію про видатних інженерів, їх досягнення, роботи та внесок у різні галузі інженерії.

https://books.google.com.ua/books/about/Who_s_who_in_Engineering.html?id=nD4MAQAAIAAJ&redir_esc=y

Encyklopedia Powszechna - Загальна енциклопедія, що містить статті про значні особистості, події і явища з різних галузей знань.

<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/298852/edition/285836?language=en#structure>

Polski Słownik Biograficzny - Веб-ресурс, що надає доступ до Біографічного словника польського (PSB), важливого джерела для історичних і культурних досліджень, що включає детальні біографії видатних польських осіб.

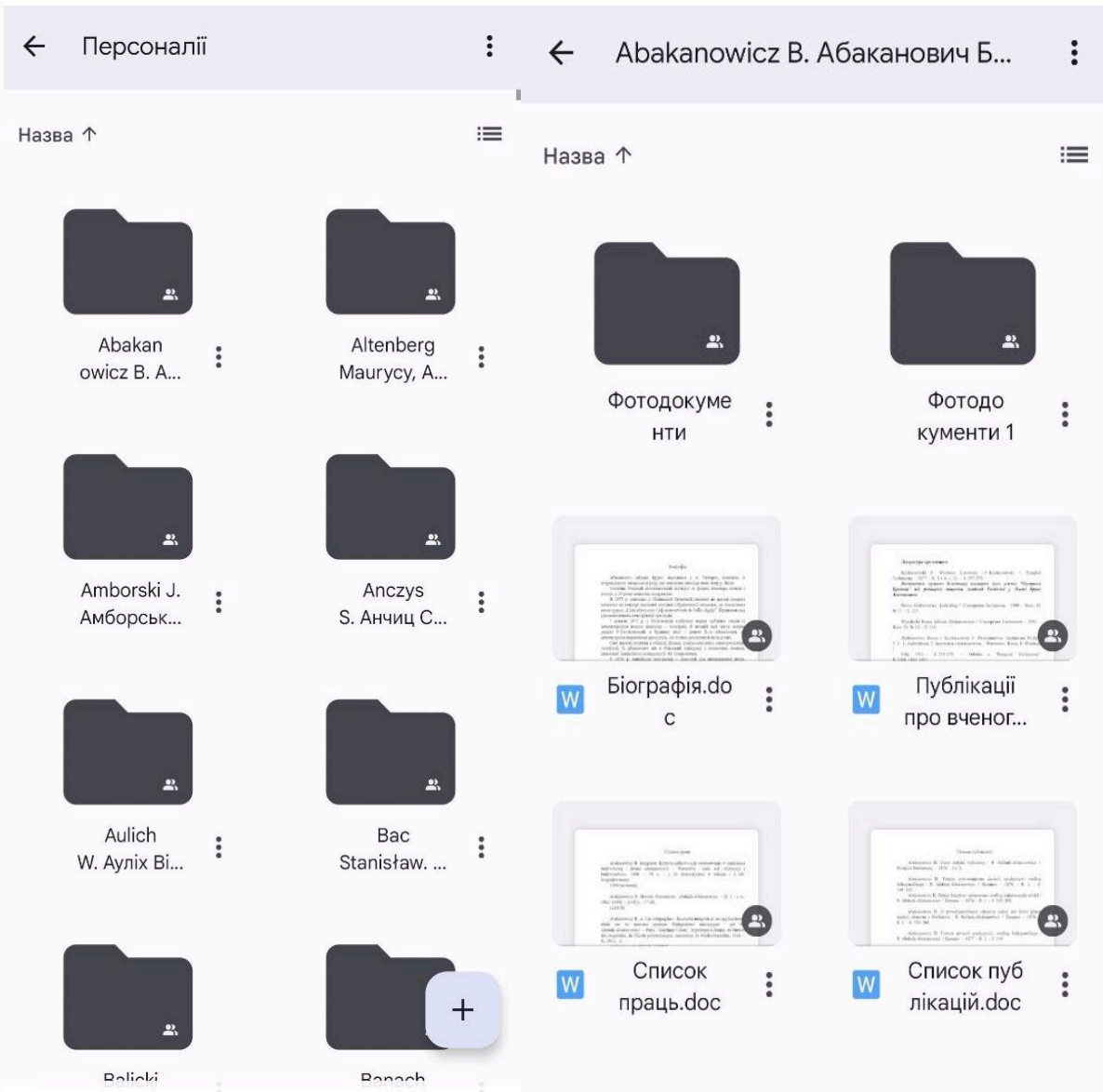
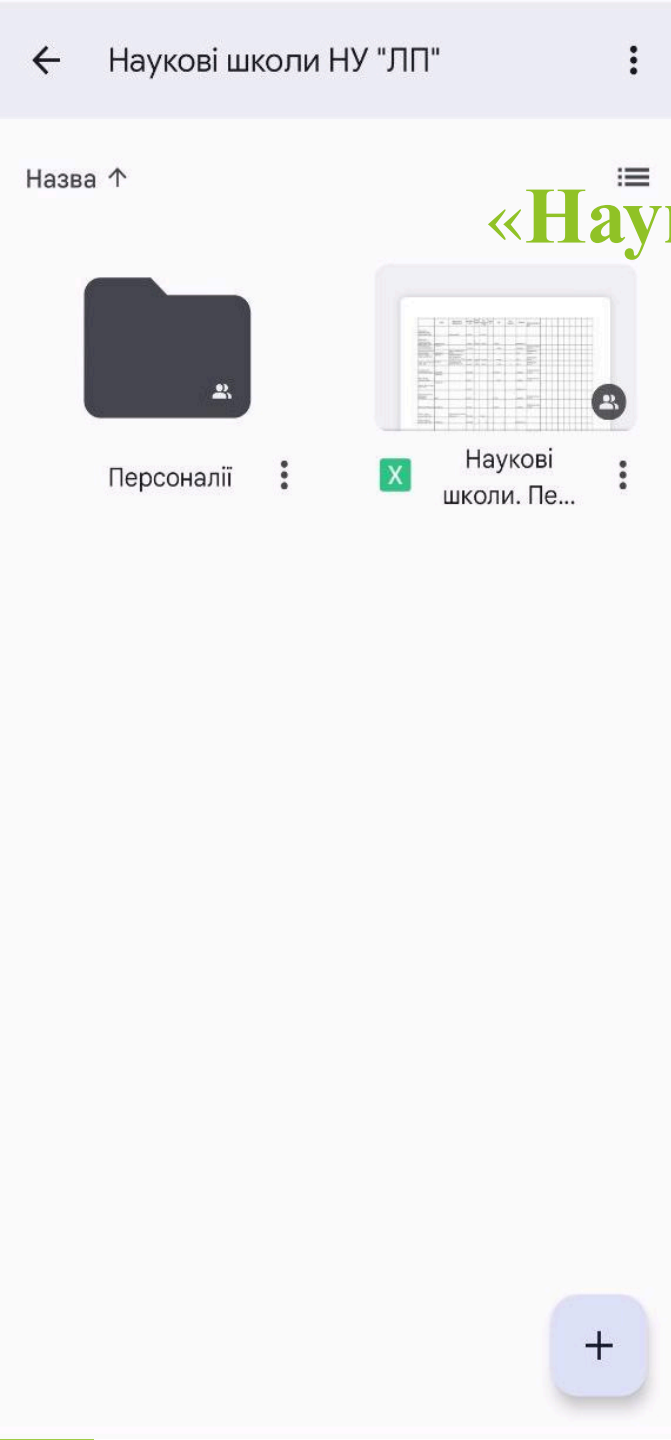
<https://www.psb.pan.krakow.pl/>

<https://rcin.org.pl/dlibra/publication/4137?language=en#structure>

The screenshot shows the RCIN website interface. At the top, there is a search bar with the text "Search repository collections" and a search icon. Below the search bar, there are navigation tabs: "DESCRIPTION", "INFORMATION", and "STRUCTURE". The "STRUCTURE" tab is selected. The main content area displays the title "Polski słownik biograficzny T. 1- / 1935-". Below the title, there is a list of volumes with their authors and dates:

- ⌕ T. 1 (1935), Abakanowicz Abdank Bruno - Beynart Wojciech
- ⌕ T. 2 (1936), Beyzym Jan - Brownsford Marja
- ⌕ T. 3 (1937), Brożek Jan - Chwalczewski Franciszek
- ⌕ T. 4 (1938), Chwalczewski Jerzy - Dąbrowski Ignacy
- ⌕ T. 5 (1939-1946), Dąbrowski Jan Henryk - Dunin Piotr Stanisław

Інформаційний ресурс «Наукові школи Львівської політехніки»

Збігнев Кшиовбл...
wiki.lpnu.ua

Міхал Блейхер...
wiki.lpnu.ua

Збігнев Кшиовблцький

Збігнев Маріан Кшиовблцький (Zbigniew Maria Krzywobłocki (Krzywobłocki-Leliwa)) – авіаційний інженер, професор аеронавтики та космонавтики, викладач Львівської політехніки, професор

Кшиовблцький Збігнев

Ім'я при народженні	Збігнев Маріан
Дата народження	29 лютого 1904 р.
Місце народження	Будів
Помер	12 грудня 1978 р. Іст-Пассік, Міннесота, США
Роки життя	74
Громадянство	Австро-Угорщина, Польська Республіка, США
Національність	поляк
Альма магістер	Львівська політехніка
Дата завершення	1929 р.
Спеціальність	механіка, авіація
Високе звання	професор
Відомі у зв'язку з	космонавтика та аеронавтика, авіаційна діяльність

Міхал Блейхер

Міхал Блейхер (Michał Joachim Błaicher) – військовий пілот, майор, інженер, конструктор планерів, пілот-випробувач, викладач Львівської політехніки.

Міхал Блейхер

Ім'я при народженні	Міхал
Вісвічне звання	майор
Дата народження	28 червня 1899 р.
Місце народження	с. Бурдичів, Польський воєводство
Помер	11 червня 1962 р. Міннесота, США
Роки життя	62
Громадянство	Австро-Угорщина, Польща
Національність	поляк
Альма магістер	Львівська політехніка
Дата завершення	1929 р.
Спеціальність	авіаційна інженерія
Галузь наукових інтересів	авіаційна інженерія, авіаційна діяльність, конструкторська діяльність

Авіаційна наукова школа

- ▶ Зигмунт Фукс – (1888–1941) – інженер-механік, доктор технічних наук, викладач Львівської політехніки;
- ▶ Збігнев Кшиовблцький – (1904–1978) – авіаційний інженер, професор аеронавтики та космонавтики, викладач Львівської політехніки, професор Політехнічного інституту Брукліна в Нью-Йорку, Університету Іллінойсу в Урбана-Шампейн та Мічиганського університету в Анн-Арборі;
- ▶ Францішек Котовський (1901–1970) – авіаконструктор, пілот, планерист, у 1923–1933 рр. очолював Авіаційні майстерні Авіаційної спілки студентів Львівської політехніки);
- ▶ Францішек Янік (1900–1975) – планерист, авіаконструктор, професор, науковець, викладач Львівської політехніки

Зигмунт Фукс...
wiki.lpnu.ua

Вацлав Червінський...
wiki.lpnu.ua

Зигмунт Фукс

Фукс Зигмунт (Fuchs Zygmunt) – інженер-механік, доктор технічних наук, викладач Львівської політехніки.

Вацлав Червінський

Вацлав Червінський (Wacław Czerviński) – авіаконструктор, пілот, спеціаліст з аеродинаміки та всесвітньо відомий конструктор планерів, науковий співробітник і викладач Львівської політехніки, Університету Торонто та Національної дослідницької ради Канади.

Зигмунт Фукс

Ім'я при народженні	Зигмунт
Дата народження	1888
Місце народження	Львів
Помер	1941
Громадянство	Австро-Угорщина, Польська Республіка, СРСР
Альма магістер	Вища політехнічна школа
Дата завершення	1911
Галузь наукових інтересів	механіка
Високе звання	доктор технічних наук
Дата завершення в.з.	1916

Вацлав Червінський

Ім'я при народженні	Вацлав
Дата народження	16 жовтня 1900 р.
Місце народження	м. Чортків, Чортківський повіт, Королівство Галичини та Володимирії
Помер	17 червня 1975 р.
Поховано	Торонто, Канада
Роки життя	68
Альма магістер	Львівська політехніка
Дата завершення	1929 р.
Спеціальність	авіаційна інженерія
Науковий інтерес	авіаційна інженерія, авіаційна діяльність, конструкторська діяльність

Коротка біографія

Навчання

Зигмунт Фукс народився у 1888 р. у Львові. Вступив на механічний факультет Вищої політехнічної школи, яку закінчив і отримав диплом інженера-механіка у 1911 р.

Професійна і наукова діяльність

Протягом 1912–1919 р.р. займав посаду асистента кафедри технічної механіки [1], 1919–1921 р.р. – асистент кафедри механіки, у 1921/1922 навч. р. – старший асистент кафедри технічної механіки, 1922–1930 р.р. – ад'юнкт кафедри технічної механіки механічного факультету [2].

Зигмунт Фукс будучи асистентом

Біографія

Вацлав Червінський народився 16 жовтня 1900 р. в м. Чорткові, Чортківського повіту, Королівства Галичини та Володимирії* (тепер – Чортківський р-н Тернопільської області).

Дані, про вступ В. Червінського на

Періодичні видання польською мовою в НТБ НУ «Львівська політехніка»

- ▶ **«Aeronauta»** – авіаційний журнал польською та німецькою мовами;
- ▶ **«Czasopismo Techniczne»** – найстаріше польське технічне періодичне видання. Виходив у Львові 1883–1939 рр ;
- ▶ **«Czasopismo Lotnicze»** – вузькогалузевий технічний журнал, орган аеродинамічної лабораторії та Інституту техніки планеризму Львівської політехніки.
- ▶ **«Życie Techniczne»** – часопис органу Товариства асистентів, «Братньої допомоги», гуртків і наукових об'єднань Львівської політехніки;
- ▶ **«Przegląd Techniczny»** – один з найстаріших технічних журналів Європи, який видавався з 1866 р. Вищою технічною організацією (Naczelną Organizację Techniczną).

Популяризація наукової спадщини

- ▶ Написання статей на сайт Національного університету «Львівська політехніка» до розділу «Історія Університету» – «Хроніки Львівської політехніки»;
- ▶ підготовки статей до біографічного довідника «(Не)Відомі випускники Львівської політехніки»;
- ▶ а також популяризації засобами НТБ:
 - створення біографічних статей в Електронну енциклопедію Львівської політехніки;
 - формування дописів у соціальних мережах (Instagram та Facebook);
 - підготовки книжкових виставок.

Виставки літаків, планерні майстерні та політехніки-авіаконструктори: як у Львівській політехніці зароджувалась авіаційна наука

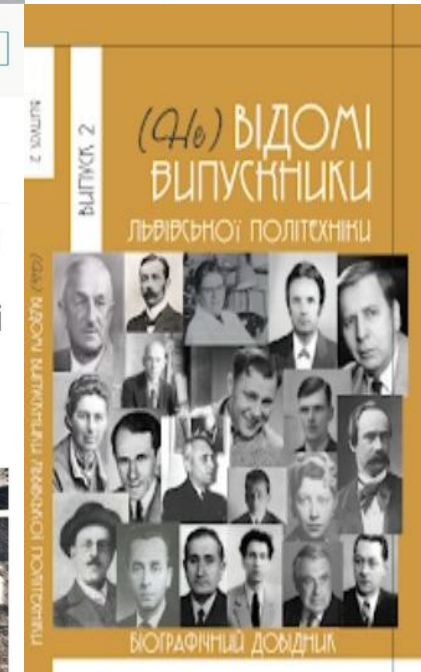
Свої перші кроки авіаційна наука зробила ще до початку Першої світової війни. Це був період спроб та експериментів, час перших наукових досліджень, що не оминули і Львова. Ще в 1909 році у Вищій політехнічній школі (тепер — Львівська політехніка) був створений організаційний комітет спілки «Авіа», яка взялася готувати першу авіаційну виставку. Навіть більше, наш університет був одним із перших у Європі, де започаткували кафедру аеродинаміки, побудували аеродинамічну трубу й відкрили технічні авіаційні майстерні.

Сьогодні про все це ми довідуємося з бібліотечних фондів, які дають змогу якнайкраще дослідити розвиток і діяльність Львівської політехніки. Над цим в історичній групі Науково-технічної бібліотеки працюють кандидатка історичних наук Ірина Франків, головна бібліотекарка НТБ Галина Бєзєвська, а започаткувала дослідження колішня працівниця — бібліотекарка Галина Щитинська.

Про стоїтні традиції Політехніки, пов'язані з літальними апаратами, поговоримо також із директором Інституту телекомунікацій, радіоелектроніки та електронної техніки Богданом Стриваком та завідувачем кафедри теплогазопостачання і вентиляції Інституту будівництва та інженерних систем Василем Желиком. Саме вони й допоможуть нам більше дізнатися про авіаційну науку Політехніки.

Наприкінці XIX століття стрімкий розвиток

Висновки

- **Джерелознавчі дослідження** в Науково-технічній бібліотеці НУ «Львівська політехніка» відіграють ключову роль у вивченні авіаційної тематики. Аналіз рідкісних видань допомагає виявити внесок видатних науковців у розвиток науки та техніки, зокрема, в авіаційній галузі.
- **Сформований для обліку і систематизації реєстр** «Вчені Львівської політехніки та їх друкована спадщина у фонді НТБ (1844–1939)» забезпечує легкий доступ до унікальних наукових праць.
- **Популяризація наукової спадщини** здійснюється через різні форми комунікації: соціальні мережі, книжкові виставки, публікації у «Хроніках Львівської політехніки» та «Електронній енциклопедії Львівської політехніки».

Дякую за увагу